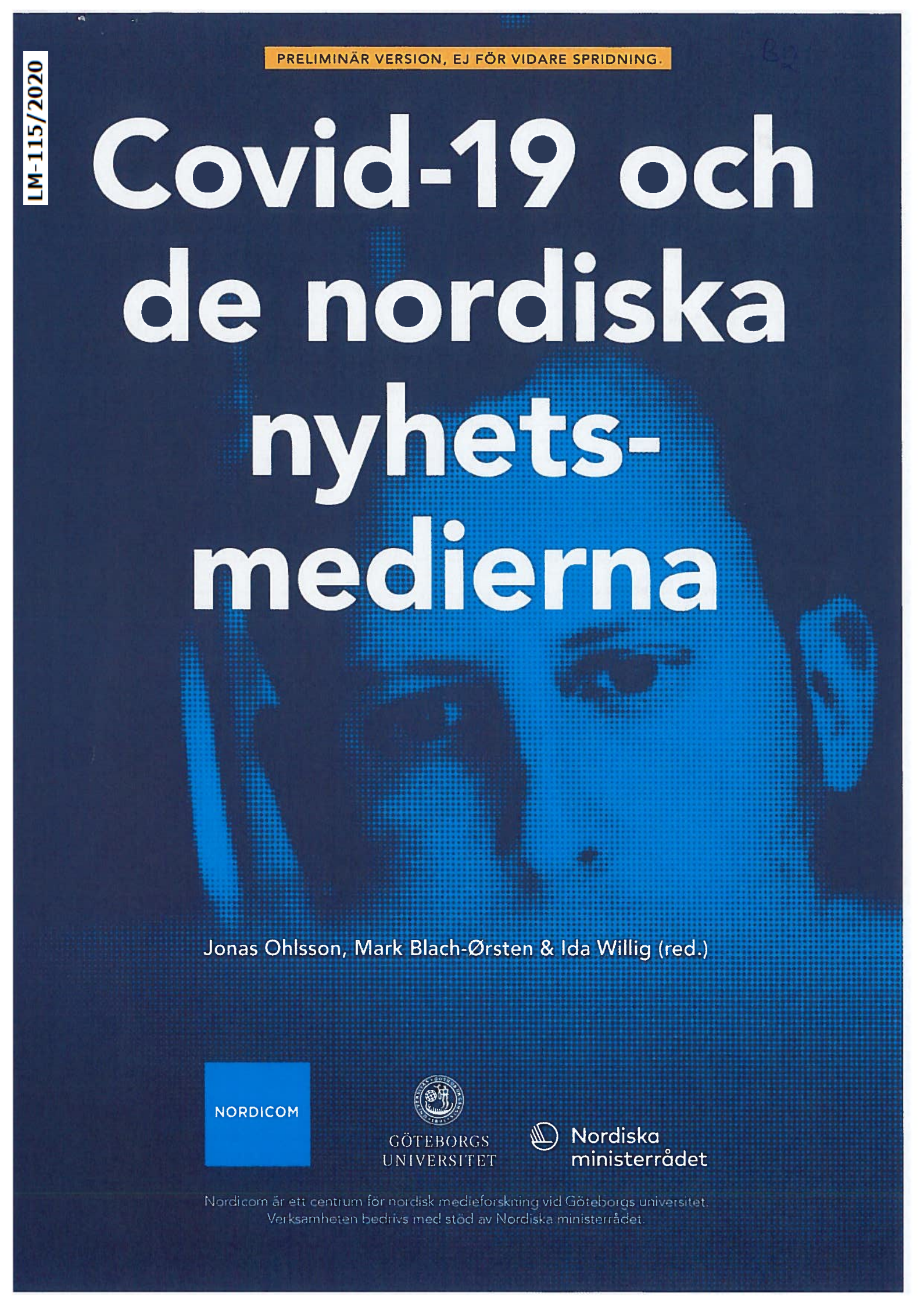
LM-115/2020

PRELIMINÄR VERSION, EJ FÖR VIDARE SPRIDNING.

Covid-19 och de nordiska nyhets-medierna

Jonas Ohlsson, Mark Blach-Ørsten & Ida Willig (red.)

NORDICOM

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Nordiska ministerrådet

Nordicom är ett centrum för nordisk medieforskning vid Göteborgs universitet.
Verksamheten bedrivs med stöd av Nordiska ministerrådet.

Innehåll

Introduktion: Covid-19 og de nordiske nyhedsmedier 3
Danmark 6
Finland och Åland 25
Færøerne 42
Grønland 51
Island 60
Norge 75
Sverige 88
En jämförande diskussion 107
Fem slutsatser 122
Medverkande författare 129

LM-115/2020

LM-115/2020

Introduktion: Covid-19 og de nordiske nyhedsmedier

Mark Blach-Ørsten, Roskilde Universitet

Ida Willig, Roskilde Universitet

Jonas Ohlsson, Nordicom

Baggrund

Covid-19 pandeminen har påvirket de nordiske lande på en lang række områder, og også nyhedsmedierne er blevet påvirket. Denne rapport undersøger, hvordan nyhedsmedierne i de nordiske lande er blevet påvirket af pandemien på en række økonomiske parametre, og kortlægger også forskellige støtteordninger og hjælpepakker til nyhedsmedierne i alle de nordiske lande. Rapporten er blevet til op fordring fra Nordisk Ministerråd, der også har finansieret arbejde.

På grund af øget global konkurrence befandt nyhedsmedierne i Norden sig allerede i en økonomisk trængt situation, før pandeminen brød ud. Med pandemiens udbrud forsvandt en lang række reklameindtægter, og dette skabte en stor bekymring for, hvilken effekt pandemien kunne have på nyhedsjournalistikken i alle de nordiske – også på længere sigt. Allerede nu fremstår det dog klart, at nyhedsmedierne i de nordiske lande, særligt Tv, har spillet en central rolle under pandeminen. Flere mennesker end før pandemien har brugt nyhedsmedier under krisen, og nyhedsmedier har også spillet en central rolle i videregivelsen af, og diskussionen af, de retningslinjer, som de nordiske befolkninger har måtte vende sig til siden marts 2020. Derudover har nyhedsmedierne stillet kritiske spørgsmål til myndighedernes handlinger og beslutninger under pandeminen, og dermed sikret en demokratisk i debat i en tid, hvor mange skelsættende beslutninger er blevet taget.

Om rapporten

Denne rapport belyser, hvordan pandeminens første ti måneder, fra begyndelsen af marts 2020 til udgangen af december 2020, reelt har ramt og påvirket nyhedsmedierne i de nordiske lande både i hvert enkelt land og samlet set.

For at opnå et samlet og sammenligneligt overblik over udviklingen i de nordiske lande fokuserer de enkelte landerapporter på de samme parametre. Disse parametre består af: Den overordnede udvikling i den nationale økonomi målt på blandt andet BNP, udviklingen på reklamemarkedet, forbruget af nyhedsmedier, herunder betalingsvillighed, samt antallet og omfanget af hjælpepakker og støtteordninger i de enkelte lande. Afslutningsvis gives en vurdering af, hvilket økonomisk afftryk som Covid-19 har efterladt på nyhedsmedierne i hvert enkelt land. I rapportens afsluttende del gives en samlet vurdering af pandemiens konsekvenser på tværs af alle de nordiske lande.

De enkelte landerapporter er skrevet af medieforskere fra det land, rapporten omhandler. De hovedansvarlige forskere er alle tilknyttet 'The Nordic Media System Research Network'; et nordisk forskningsnetværk med deltagelse af forskere fra Danmark, Finland, Færøerne, Grønland, Island, Norge og Sverige, støttet af Danmarks Frie Forskningsfond. Netværket har til formål at forske i udviklingen af det nordiske mediesystem og har en bevilling, der løber fra 2019-2022. Netværket ledes af professor Ida Willig og professor Mark Blach-Ørsten fra Roskilde Universitet. Rapporten er udført i samarbejde med Nordicom ved Göteborgs universitet ved direktør for Nordicom, Jonas Ohlsson.

Data til de forskellige landerapporter er hentet fra statistiske databaser, økonomiske oversigter, forskning samt diverse brancheorganisationer samt interview med brancheaktører. Disse data er ikke nødvendigvis ens fra land til land, hverken i tilgængelighed eller omfang, og det afspejles i de enkelte rapporter. Nogle rapporter har således har rigeligt med data at trække på, mens data i andre lande har været betydeligt mindre tilgængeligt. Data dækker perioden fra februar 2020 og frem til marts 2021, men mange data fra perioden 2020 er endnu ikke tilgængelige, som for eksempel nyhedsmediernes årsregnskaber for 2020. Rapporten giver derfor et grundigt overblik over udviklingen ind til videre, men nyere data kan komme til, der vil nuancere det billede, som tegnes her.

- Rapporten om **Danmark** er skrevet af Rasmus Burkal, Ida Willig og Mark Blach-Ørsten.

LM-115/2020

LM-115/2020

- Rapporten om **Finland og Åland** er skrevet af John Grönvall, Marko Ala-Fossi, Kari Karppinen og Hannu Nieminen.
- Rapporten om **Færøerne** er skrevet af Heini i Skorini og Rógvi Olavson.
- Rapporten om **Grønland** er skrevet af Signe Ravn-Højgaard.
- Rapporten om **Island** er skrevet af Valgerður Jóhannsdóttir, Birgir Gudmundsson og Klemenz Hrafn Kristjánsson.
- Rapporten om **Norge** er skrevet af Bia Sjøvoll og Hallvard Moe.
- Rapporten om **Sverige** er skrevet af Jonas Ohlsson, Ulrika Facht og Anna Maria Jönsson.

De enkelte landeforfattere er ansvarlige for indholdet af de landespecifikke rapporter. Navn og kontaktoplysninger på de enkelte forfattere findes sidst i rapporten.